

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказами Держкомстату
від 26.07.2005 № 209,
від 03.10.2008 № 364

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України
від 29.08.2005 № 942/11222,
від 29.10.2008 № 1050/15741

ІНСТРУКЦІЯ (ЗІ ЗМІНАМИ)
щодо заповнення форми державного статистичного спостереження
№ 12-торг “Про наявність і використання торгової мережі на ринках
та реалізацію сільськогосподарської продукції на них”

1. Загальні положення

1.1. Звіт за формою державного статистичного спостереження № 12-торг “Про наявність і використання торгової мережі на ринках та реалізацію сільськогосподарської продукції на них” (далі – форма № 12-торг) складається в цілому за рік усіма ринками, підприємствами, організаціями, які мають на своєму балансі ринки (відокремлені підрозділи), фізичними особами-підприємцями, які мають ринки, незалежно від їх спеціалізації. Якщо на балансі ринків, підприємств, організацій є декілька ринків (відокремлених підрозділів), звіт складається для кожного його відокремленого підрозділу окремо.

Звіт за формою № 12-торг повинен заповнюватися на підставі первинних облікових документів: технічних паспортів, затверджених типових проектів, документів на оренду плати та обмірів площі, яка здається в оренду, акта приймання-передавання (внутрішнього переміщення) основних засобів, акта на списання основних засобів, інвентарної картки обліку основних засобів, інвентарного списку основних засобів та ін.

1.2. З метою створення повного кола звітуючих ринків, підприємств, організацій, що мають на своєму балансі ринки (відокремлені підрозділи), та фізичних осіб-підприємців, які мають ринки, перед розробкою звітності за формою № 12-торг необхідно звірити дані територіальних органів державної статистики щодо звітуючих ринків з адміністративними даними місцевих органів виконавчої влади або місцевого самоврядування.

1.3. Підприємства подають звіт за формою № 12-торг органу державної статистики за місцем розташування.

Керівник підприємства несе відповідальність за повноту та достовірність даних звіту за формою № 12-торг відповідно до статті 20 Закону України "Про державну статистику".

1.4. Звіт подається у терміни, вказані на бланку форми № 12-торг.

1.5. Усі індивідуальні дані є конфіденційними і використовуватимуться органами державної статистики тільки для формування статистичних зведень. Надання інформації здійснюватиметься лише в агрегованому вигляді у формі підсумкових статистичних таблиць.

1.6. Ринок – це створений в установленому порядку на відведеній земельній ділянці за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування суб'єкт господарювання або його відокремлений підрозділ, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту і пропозиції.

Ринки за часом діяльності можуть бути постійно діючі, тобто торгівля на них здійснюється щоденно чи в окремі дні тижня (місяця), включаючи ринки, що функціонують не тільки на звітну дату (на 1 січня), а й ринки, які тимчасово (не більше 6 місяців звітного року) не працюють у зв'язку з ремонтом чи з інших причин, або сезонні ринки, які працюють не повний рік, а протягом певного періоду (сезону), незалежно від того, функціонують вони на звітну дату чи ні; а також можуть бути ринки ранкові та вечірні.

За конструкцією ринки можуть бути криті, відкриті та комбіновані; за товарною спеціалізацією – з продажу продовольчих товарів, непродовольчих товарів, а також змішані.

Майданчики з торгівлі непродовольчими товарами та худобою (проммайданчики), які обладнані на території продовольчого ринку з дотриманням вимог ветеринарно-санітарних правил, окремими ринками не вважаються.

Торгово-закупівельні пункти ринку є його структурними підрозділами, які здійснюють закупівлю свіжих та перероблених сільськогосподарських продуктів у населення, господарств, безпосередньо на ринках у межах регіону та поза ним, а також здійснюють торгівлю за цінами, зважаючи на попит та пропозицію.

1.7. Спеціалізація ринку визначається за переважаючою частиною торгової площі (або кількості торгових місць), що відведена для торгівлі окремими видами товарів. За спеціалізацією ринки підрозділяються на: продовольчі (сільськогосподарські та інші продовольчі), непродовольчі (речові, автомобільні, книжкові, квіткові, тварин та зооринки, будматеріалів, запчастин, інші непродовольчі) та змішані.

1.8. Торгове місце – площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках тощо. До торгових місць на ринках не належать магазини та об'єкти ресторанного господарства.

Кількість торгових місць визначається за документами (на підставі затвердженого проекту, технічного паспорту та інших документів ринку), а при відсутності останніх – розрахунковим шляхом, враховуючи, що одному торговому місцю, як правило, дорівнює один погонний метр стола чи прилавка (або довжина одного робочого місця, встановленого на даному ринку). При продажу продукції (товарів) з транспортного засобу, причепу, візка, у тому числі ручного, у кіосках, палатках, контейнерах тощо кожне з них враховується як торгове місце. У кіосках, палатках, контейнерах показується кількість наявних торгових місць, на яких фактично здійснюється торгівля.

2. Заповнення бланка форми державного статистичного спостереження № 12-торг

2.1. У розділі А "Реалізація сільськогосподарської продукції на ринку" наводяться дані:

у графі 1 "Усього" – про продаж на ринках громадянами (домогосподарствами, особистими селянськими господарствами тощо), торгово-закупівельними пунктами м'яса, сала, птиці, картоплі, овочів, фруктів та ягід свіжих у тоннах. При обліку продажу птиці на ринках у штуках, для визначення загального обсягу продажу за рядком "М'ясо, сало, птиця" потрібно кожний вид птиці перерахувати у кілограми, користуючись коефіцієнтами: кури, одна штука дорівнює 1 кг, гуси – 3 кг, качки – 1,5 кг, інша птиця – 4 кг. За ринками, які не включені до вибіркової сукупності щомісячних спостережень, дані за рік можна заповнити шляхом проведення щомісяця протягом 2-4 днів спостереження за обсягами продажу відповідного товару (товарної групи), розрахувати середньоденний обсяг за кожним місяцем, помножити на кількість робочих днів ринку у відповідному місяці та підсумувати за усіма періодами року (за рядком 01 можна використовувати інформацію лабораторії ветсанекспертизи).

у графі 2 "У тому числі торгово-закупівельні пункти" – про обсяги продукції, що продана торгово-закупівельними пунктами за звітний рік, незалежно від джерел надходження.

2.2. Показники розділу Б характеризують наявність і використання торгової мережі ринку.

2.2.1. Графи 1-5 заповнюються, якщо на ринку здійснюється продаж відповідно сільгосппродуктів, продовольчих товарів, непродовольчих товарів, свійських та інших тварин.

2.2.2. За рядком 10 проставляється загальна кількість **усіх** обладнаних торгових місць на ринку (власні, здані в оренду, а також інших підприємців, підприємств). Враховуються також торгові місця, які знаходяться на консервації (тимчасово не діють у зимовий період).

2.2.3. У рядку 20 вказується наявність критих ринків, тобто ринків, або окремих приміщень на ринку, які розташовані в капітальних будівлях великої місткості. Торгові, складські, службові та підсобні приміщення на таких ринках розташовуються, як правило, в одній будівлі.

У рядку 30 вказується число усіх постійно встановлених обладнаних торгових місць у критому ринку (власні, здані в оренду, а також інших підприємців, підприємств), які розміщені безпосередньо в самій будівлі критого ринку. Кіоски (контейнери), лотки (палатки), магазини не включаються до торгових місць у критих ринках – вони вказуються окремо за рядками 140, 170, 180, 80, 90.

2.2.4. У рядку 40 наводяться всі діючі павільйони, що належать ринку, тобто перебувають на балансі ринку, незалежно від їх спеціалізації, а також павільйони, які ремонтуються або здані частково чи повністю в оренду. Павільйони – відокремлена (не), закрита (те) з усіх боків будівля або приміщення, що призначене для торгівлі протягом усього року і обов'язково має торговий зал для продавців і покупців.

Не входять до складу павільйонів торгові місця за столами, які мають одну загальну покрівлю над декількома столами, а також торгові місця за столами, що мають покрівлю та загороджені з трьох сторін стіною, але не мають входу для покупців. Такі столи належать до критих столів (рядок 60).

У рядку 50 вказується число **усіх** торгових місць, що розміщені безпосередньо в павільйонах, при цьому враховуються всі постійно встановлені (стаціонарні) торгові місця незалежно від того, чи зайняті вони під ринкову торгівлю, чи здані в оренду. Тимчасово встановлені торгові місця (приставні столи) у павільйонах не враховуються.

2.2.5. У рядку 60 "Криті та відкриті столи" наводиться довжина та кількість місць **усіх** постійно встановлених критих та відкритих столів незалежно від того, зайняті вони на звітну дату під ринкову торгівлю чи здані в оренду торговельним та іншим організаціям, а також столи, що знаходяться на консервації (тимчасово не працюють у зимовий період).

Криті столи – столи з покрівлями, які розташовані на відкритій території ринку. До складу критих столів входять також столи, які розташовані в будівлях, що мають покрівлю і з трьох боків відгороджені стіною, а також столи, які розташовані в будівлях, що мають одну загальну покрівлю над декількома столами.

Відкриті столи – це столи без покрівлі, які розміщені на відкритій території ринку.

Довжина критих та відкритих столів вимірюється у погонних метрах. У знаменнику цього рядка проставляється кількість торгових місць, що визначається за документами (на підставі затвердженого проекту, технічного паспорту та інших документів ринку), а при відсутності останніх – розрахунковим шляхом, враховуючи, що одному торговому місцю дорівнює один погонний метр стола чи прилавка (або довжина одного робочого місця, встановленого на даному ринку).

У деяких містах з дозволу місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування на вулицях поза територією ринку встановлюються столи для торгівлі квітами, фруктами та ін. Якщо вказані столи перебувають на балансі ринку, то їх слід враховувати (у рядку 60 – тільки як столи, а не як ринки).

2.2.6. У рядку 80 вказуються всі діючі магазини з торговою площею менше 20м², що знаходяться на території ринку (як власні, так і ті, що належать іншим підприємцям). У рядку 90 наводяться всі діючі магазини з торговою площею 20м² і більше, у рядку 100 вказується їх торгова площа.

У рядку 120 вказуються крім того, власні магазини ринку, розташовані поза територією ринку (у рядки 80 і 90 вони не включаються), у рядку 130 вказується їх торгова площа .

2.2.7. Кіоски (контейнери тощо) – це відокремлені приміщення, що не мають торговельного залу для покупців.

У рядку 140 вказуються всі кіоски (контейнери тощо), що знаходяться на території ринку, включаючи критий ринок (як власні, так і ті, що належать іншим підприємцям).

У рядку 160 вказуються крім того, власні кіоски (контейнери тощо), розташовані за територією ринку.

У рядку 170 наводиться кількість **усіх** лотків (палаток), розташованих на території ринку (власні, здані в оренду, а також інших підприємців).

2.2.8. У рядку 180 наводяться дані про кількість місць для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів, виділених на спеціально облаштованих та розмічених майданчиках.

2.2.9. У рядку 190 вказуються всі кафе, бари, їдальні тощо, що знаходяться на території ринку (як власні, так і ті, що належать іншим підприємцям).

2.2.10. У рядках 210 і 220 зазначається загальна кількість діючих готелів і місць в них, у тому числі готелі, які ремонтуються або тимчасово закриті з інших причин. Беруться до уваги тільки ті готелі, які перебувають на балансі ринку, незалежно від того, розташовані вони на самій території ринку чи знаходяться поблизу ринку.

2.2.11. У рядку 230 наводиться кількість лабораторій ветеринарно-санітарної експертизи, які обслуговують ринки і розташовані на території ринку. У звіті зазначаються всі діючі лабораторії ветсанекспертизи, а також ті, що ремонтуються чи тимчасово закриті з інших причин (санітарна обробка тощо).

2.2.12. У рядку 240 вказується вся площа, відведена під ринок, у тому числі площа, яка зайнята під будівлями, що розташовані на території ринку. При цьому не враховується площа, яка відводиться для торгівлі в період ярмарків.

Із загальної площі ринку у рядку 250 вказується розмір площі, що відведена під торгівлю, тобто площа капітальних будівель ринку (критих ринків, павільйонів); площа, на якій розміщені криті та відкриті столи; майданчики для торгівлі з транспортних засобів, квітами, автомобілями, худобою, птицею тощо.

2.2.13. У рядку 260 наводяться дані про складські приміщення, що мають вхід і обладнані холодильними машинами. Якщо склад-холодильник з машинним охолодженням поділено на окремі відсіки (камери), то незалежно від кількості відсіків (камер) у звіті вказується один склад-холодильник. У цьому рядку беруться до уваги склади-холодильники з машинним охолодженням як власні, що належать ринку, так і орендовані у торговельних та інших організаціях. Не повинні враховуватися у даному рядку різні види холодильного устаткування (холодильні шафи, камери, прилавки тощо).

У рядку 270 вказується місткість (у тоннах одночасного зберігання) холодильників з машинним охолодженням, яка визначається за даними технічного паспорту або інших документів (акти приймання холодильника, договори на оренду та ін.). Якщо місткість холодильника за документами встановити неможливо, то умовно можна прийняти, що один кубічний метр корисної площі холодильника дорівнює одній тонні його місткості.

2.2.14. У рядку 280 вказується кількість холодильних шаф, прилавків, вітрин, камер. Холодильне устаткування береться до уваги як власне, орендоване ринками, так і те, що належить іншим підприємцям (підприємствам). При цьому зазначається тільки встановлене устаткування. Встановлене устаткування, що ремонтується понад три місяці, у рядку 280 не враховується. Також не включаються побутові холодильники, які придбані для потреб працівників ринку.

2.2.15. У рядку 290 наводиться кількість камер сховищ (як власних, так і орендованих) для зберігання промислових товарів; у рядку 300 "їх об'єм" вказується об'єм (у м³) камер сховищ.

2.2.16. У рядку 310 вказуються дані щодо справних настільних вагів (циферблатних, тарілкових, електронних та ін.), а також тих, які тимчасово перебувають у ремонті.

2.2.17. У рядку 320 зазначається кількість реєстраторів розрахункових операцій, що зареєстровані у державних податкових адміністраціях.

2.2.18. У "Довідці" в рядку 330 "Загальна чисельність робітників та службовців облікового складу ринків на кінець року (без сумісників)" наводиться загальна чисельність робітників та службовців облікового складу ринків на кінець року (без сумісників); у рядку 340 "Товарооборот торгово-закупівельних пунктів" відображається товарооборот торгово-закупівельних пунктів за цінами звітного періоду; у рядках 350-370 "Використано коштів на розвиток матеріально-технічної бази ринків, поточний і капітальний ремонт, технічне переозброєння, реконструкцію, модернізацію"; у рядку 380 "Нове будівництво, придбання основних засобів" – про використання коштів на нове будівництво і придбання основних засобів, у рядку 390 наводиться кількість робочих днів ринку за місяць.